

Evoluția salariului mediu net lunar în contextul pandemiei cu COVID-19

MERCAN Dumitru-Dănuț
CRISTESCU Maria-Isabela

Facultatea de Economie Agroalimentară și a Mediului
Academia de Studii Economice din București

Rezumat: *Lucrarea de față urmărește realizarea unei analize la nivel statistic cu privire la salariu mediu net lunar încasat pe teritoriul României în perioada 2016-2020, cu scopul de a evidenția impactul pe care l-a adus instaurarea stării de pandemie asupra remunerației medii lunare a românilor în anul 2020. Contextul analizei este susținut și de implementarea fenomenului de inflație care acționează asupra economiei naționale din România, făcând astfel analiza cu privire la evoluția salariului mediu net lunar să fie mai exactă, mai corectă. Prezumția inițială de la care se pleacă este testată cu ajutorul analizei de trend și a analizei statistice pentru a fi testată viabilitatea acesteia sau pentru a fi infirmată.*

Cuvinte cheie: România, inflație, pandemie, salariu mediu net lunar

Abstract: *This paper aims to perform a statistical analysis on the average net monthly salary received in Romania in 2016-2020, in order to highlight the impact of the pandemic on the average monthly salary of Romanians in 2020. The context of the analysis is also supported by the implementation of the inflation phenomenon that acts on the national economy of Romania, thus making the analysis regarding the evolution of the average monthly net salary to be more accurate, more correct. The initial assumption from which it is based is tested using trend analysis and statistical analysis to test its viability or to refute it.*

Keywords: Romania, inflation, pandemic, average net monthly salary

Clasificare JEL: M500

Clasificare REL: 12F

1. Introducere

Pandemia care a fost instaurată ca urmare a răspândirii virusului COVID-19 are la nivel mondial repercusiuni în plan economic, care creează la rândul lor dezechilibre la nivel social, din punct de vedere economic. Una dintre probleme care a apărut ca imediată consecință a instaurării acestei stări mondiale a fost majorarea considerabilă a ratei șomajului, atât la nivel mondial, cât și la nivel european și național. Disponibilizarea angajaților a apărut ca urmare a reducerii activității în anumite sectoare de activitate sau chiar ca urmare a încetării definitive a activității lucrative desfășurate.

Faptele prezentate anterior au condus la greutatea pentru agenții economici din piață în ceea ce privește trecerea peste perioada critică și reîntoarcerea la activitatea cotidiană. Ca efecte a dezechilibrelor create, mulți agenți economici au recurs la soluții extreme, cele mai răspândite fiind:

- Reducerea personalului;
- Reducerea remunerației personalului;
- Restrângerea activității desfășurate;
- Reorganizarea din punct de vedere logistic și economic;
- Închiderea parțială a activității;
- Acordarea șomajului tehnic unei părți a personalului;
- Închiderea totală a activității, în condiții extreme.

Deși toate aspectele prezentate anterior sunt de interes, prezenta lucrare se axează pe modul în care remunerația lunară medie netă a angajaților a fost influențată de către pandemie.

2. Motivația, scopul și ipotezele de cercetare

Motivația în alegerea temei de cercetare și a realizării acestei lucrări a avut la bază un considerent principal și unul secundar. Considerentul principal este reprezentat de necesitatea

reflectării unei situații cât mai reale a acțiunilor economice care se manifestă asupra salariaților din România, în contextul restrângerii economice determinate de către virusul de origine asiatică COVID-19.

Motivul secundar al elaborării lucrării de față este reprezentat de încercarea de a oferi o oglindire cât mai corectă a mediului economic din România din perspectiva angajaților.

Scopul lucrării de față este acela de a testa ipotezele de cercetare stabilite la momentul inițial, aceste ipoteze fiind următoarele:

- **Ipoteza 1:** salariile medii nete încasate lunar vor scădea progresiv începând cu luna martie a anului 2020, până în luna iulie a anului 2020, discrepanța dintre o lună a anului 2020 și luna corespondentă a anului 2019 adâncindu-se;
- **Ipoteza 2:** odată cu aplicarea inflației asupra salariilor medii nete lunare, valoarea reală a acestora va scădea și mai mult în raport cu perioada omoloagă a anilor anteriori.

3. Rezultatele cercetării

În cadrul tabelului nr. 1 sunt prezentate salariile medii nete lunare ale românilor în perioada ianuarie-iulie a anilor 2016,2017,2018,2019 și 2020.

Tabelul 1

Evoluția salariului mediu net lunar în perioada 2016-2019 (lei)

Luna	2016	2017	2018	2019	2020
Ianuarie	1,943	2,300	2,484	2,936	3,189
Februarie	1,950	2,236	2,487	2,933	3,202
Martie	2,051	2,342	2,704	3,075	3,294
Aprilie	2,086	2,366	2,713	3,115	3,182
Mai	2,063	2,363	2,704	3,101	3,179
Iunie	2,078	2,380	2,721	3,142	3,298
Iulie	2,078	2,391	2,708	3,119	3,372

Sursa: reprezentare proprie, date preluate din platforma Tempo Online

Din cadrul tabelului nr. 1 se poate observa creșterea consistentă pe care o cunoaște remunerația medie netă lunară a românilor în perioada 2016-2020. Se observă astfel o majorare cu 50% în medie în anul 2019 față de anul 2016, pentru toate cele 7 luni analizate, fapt ce era așteptat ca urmare a creșterii economice, având în vedere stadiul actual al României, de țară aflată în curs de dezvoltare.

Situația neașteptată apare în anul 2020, când, în ciuda intervenției pandemiei cauzate de COVID-19, salariul mediu net lunar încasat de către angajații Români a crescut, majorarea fiind în medie de 6% în 2020 față de 2019. Mai mult decât atât, se poate observa în cadrul figurii nr. 1 că valoarea salariului analizat crește și comparativ cu luna anterioară a anului 2020, exceptând doar trecerea în luna aprilie, când a fost înregistrată o descreștere de 3 procente.

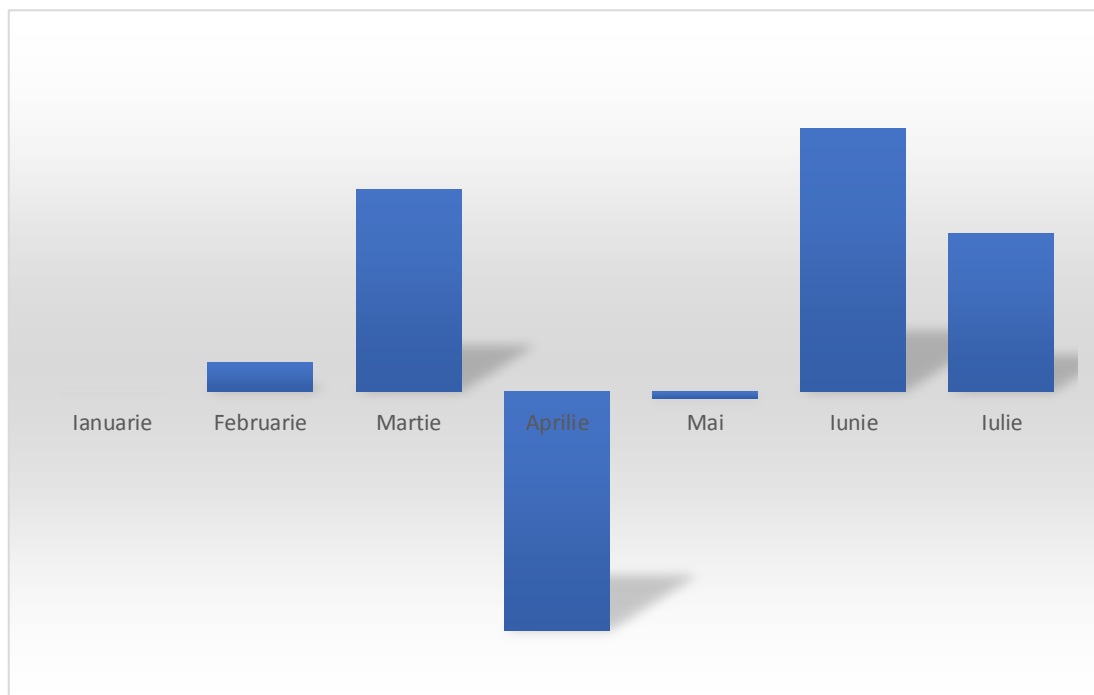

Figura nr. 1 Dinamica salariului mediu net lunar în România în perioada ianuarie 2020-iulie 2020 (lei)

Sursa: reprezentare proprie, date preluate din platforma Tempo Online

În continuare, pentru analiza concludentă a evoluției salariilor medii lunare nete, în cadrul figurii nr. 2 sunt prezentate evoluțiile ratei medii a inflației, conform Institutului Național de Statistică și creșterea salariului la un an față de celălalt, fiind luate în considerare doar primele 7 luni ale fiecărui an.

O primă precizare relevantă este legată de valoarea inflației pentru anul 2020, aceasta fiind considerată egală cu valoarea inflației pentru primul trimestru al anului.

Analizând în primă parte evoluția majorărilor salariale, se remarcă faptul că în anul 2020 majorarea a fost mult mai redusă față de anii anteriori pentru aceleași luni de referință, fiind de 6.09%, în comparație cu creșterile din anii anteriori care au fost peste 12%.

Cu toate acestea creșterile salariale accelerate din perioada 2017-2019 sunt reduse parțial de către nivelul inflației înregistrate, totuși, în această situație fiind de precizat și indicele de inflație negativ din anul 2016, care face din anul 2016 cel mia prolific pentru angajați, creșterea reală a salariilor fiind în anul 2016 de peste 14%.

În perioada 2017-2019, valoarea reală a majorării veniturilor angajaților la nivel lunar a fost următoarea:

- 2017: 13.67%;
- 2018: 8.45%;
- 2019: 11.91%.

Ajustând inflația și pentru anul 2020, care este de remarcă că se află la o valoare redusă, creșterea salarială reală este de sub 5%, făcând-o astfel mult mai redusă decât cea din anii anteriori chiar și în această perspectivă.

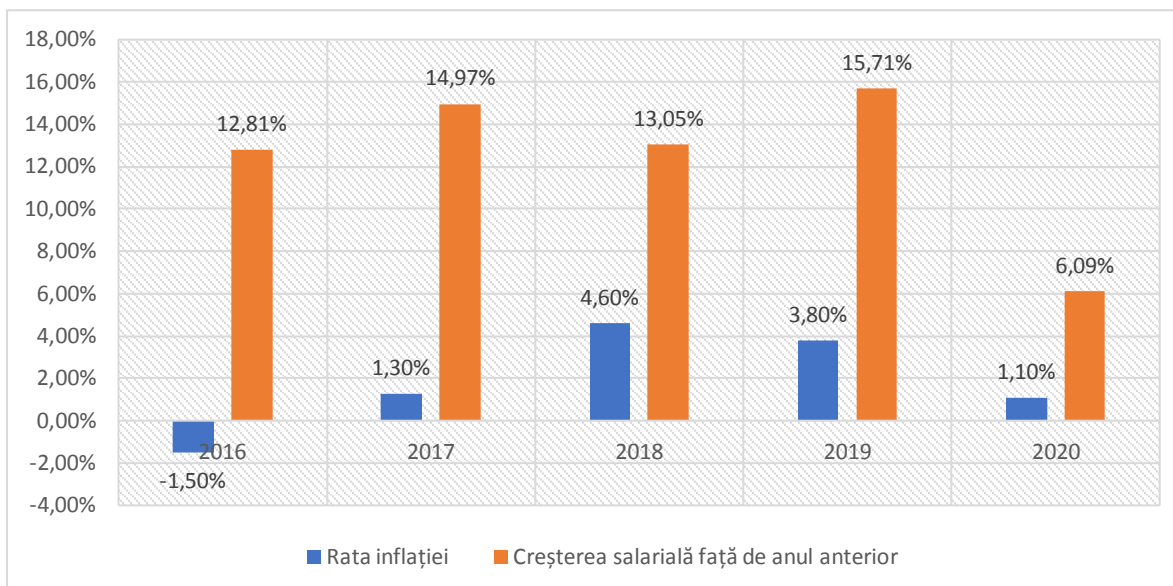

Figura nr. 2 Rata inflației și majorarea medie a salariului mediu lunar net în România în perioada 2016-2020 (%)

Sursa: reprezentare proprie, date preluate din platforma Tempo Online

Concluzionând cele analizate, ipoteza numărul 1 a lucrării nu se confirmă ca urmare a analizei, salariul din anul 2020 făcând progrese în ciuda contextului special în care se desfășoară activitatea economică.

Ipoteza secundă este parțial susținută de către analiză, inflația înregistrată ducând la o scădere, având parte astfel de o creștere reală mult mai mică decât cea inițială în perioada 2017-2019.

Pentru justificarea rezultatului contrar așteptărilor în cadrul figurii nr. 3 este prezentat numărul de șomeri înregistrați de către România în perioada ianuarie 2020- iulie 2020.

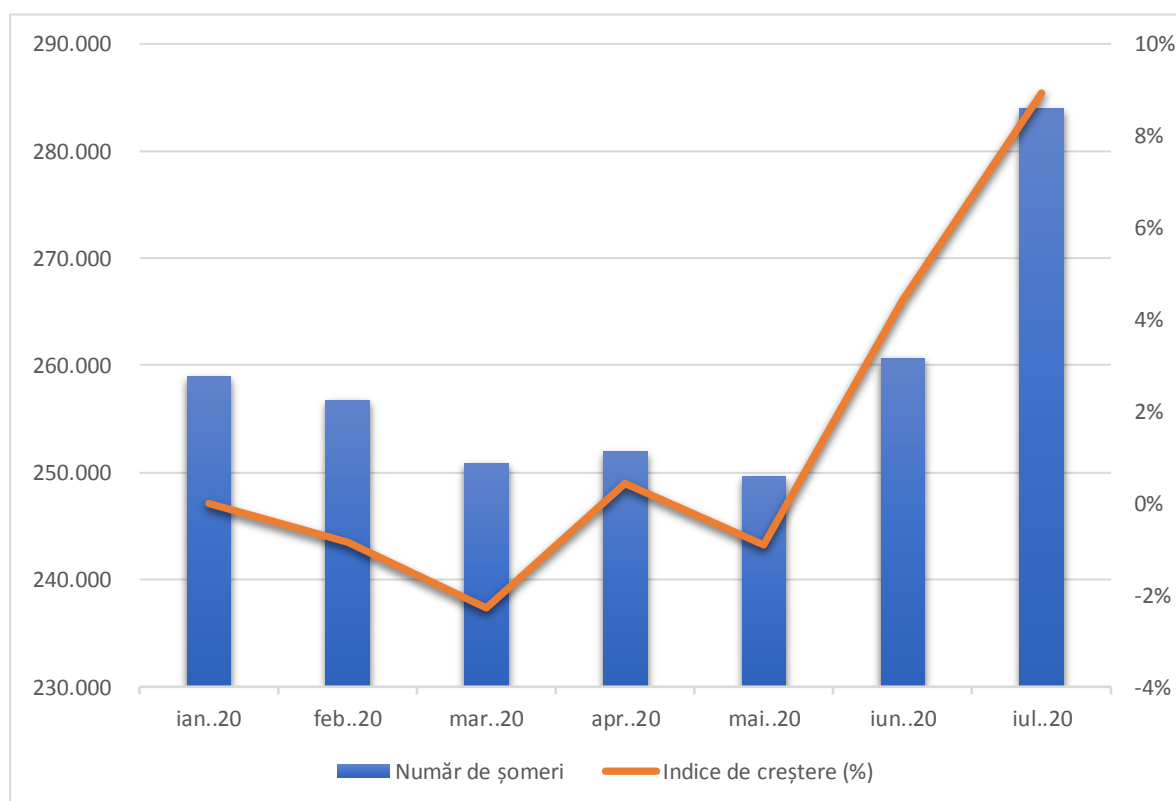

Figura nr. 3 Numărul de șomeri și indicele de creștere al acestuia în România în perioada ianuarie 2020- iulie 2020

Sursa: reprezentare proprie, date preluate din platforma Tempo Online

Evoluția numărului de șomeri înregistrați de către România în prima parte a anului 2020 se arată a fi oscilantă, cu o primă perioadă descendentă, și anume, perioada ianuarie-mai, în care rata de modificare a numărului de șomeri a fost negativă.

Cu toate acestea, lunile iunie și iulie aduc cu sine creșteri foarte ridicate în ceea ce privește numărul de șomeri, majorarea din luna iunie fiind de 4% față de luna mai, în timp ce în luna iulie s-au înregistrat cu 9 procente mai mulți șomeri decât în luna iunie și cu 14% mai mulți decât în luna mai.

Legătura dintre evoluția numărului de șomeri și a remunerațiilor medii lunare se baza pe reducerea personalului de către entitățile economice de la nivelul economiei naționale ca fiind coroborată cu o majorare a salariilor angajaților rămași, în scopul motivării acestora, asigurându-se astfel eficiența personalului.

Ca urmare a analizei acest aspect este probabil în cadrul lunilor iunie și iulie 2020, în cadrul cărora, majorările față de aceeași lună a anului trecut a fost de 5% și de 8.11%, comparativ cu majorările lunilor aprilie și mai, de aproximativ 2%, în care numărul de șomeri înregistrați a rămas relativ constant.

Pentru finalizarea analizei, este considerată necesară și analiza evoluției salariilor și la nivel de tipologie de activitate lucrativă, în acest sens fiind prezentate datele din cadrul tabelului 2.

Tabelul 2

Variația salariului mediu net lunar în luna iulie 2020 vs iulie 2019

Tipologia activității	Jul-19	Jul-20	Variație (%)
agricultura, silvicultura si pescuit	2,486	2,541	2%
industria extractiva	4,393	4,824	10%
industria prelucratoare	2,707	2,829	5%
productia si furnizarea de energie electrica si termica, gaze	4,482	5,032	12%
distributia apei; salubritate, gestionarea deseurilor, activitati de decontaminare	2,511	2,714	8%
constructii	3,010	3,181	6%
comert cu ridicata si cu amanuntul; repararea autovehiculelor si motocicletelor	2,593	2,791	8%
transport si depozitare	2,873	3,105	8%
hoteluri si restaurante	1,841	1,687	-8%
informatii si comunicatii	5,772	6,463	12%
intermedieri financiare si asigurari	5,379	5,786	8%
tranzactii imobiliare	2,663	2,898	9%
activitati profesionale, stiintifice si tehnice	4,378	4,424	1%
activitati de servicii administrative si activitati de servicii suport	2,342	2,516	7%
administratie publica si aparare; asigurari sociale din sistemul public	4,862	5,245	8%
invatamant	3,180	3,813	20%
sanatate si asistenta sociala	3,815	4,158	9%
activitati de spectacole, culturale si recreative	2,719	2,894	6%
alte activitati de servicii	2,068	2,171	5%

Sursa: reprezentare proprie, date preluate din platforma Tempo Online

Tabelul nr. 2 are rolul de a prezenta secționarea activităților lucrative desfășurate la nivel național, alături de modificarea lor relativă față de aceeași lună a anului anterior (iulie 2020 față de iulie 2019).

Se poate observa în cadrul acestui tabel în primul rând faptul că un singur sector a înregistrat o scădere, sectorul cel mai predispus la scădere în contextul pandemiei de COVID-19, acest sector fiind cel al hotelurilor și al restaurantelor, care au cunoscut o scădere de 8 procente în luna iulie.

De partea opusă, segmentele de activitate care au cunoscut cele mai mari creșteri salariale sunt următoarele:

- Sectorul învățământului, creșterea fiind cea mai ridicată, de 20 procente;
- Sectorul distribuției de apă, al salubrității și al gestionării deșeurilor, care a crescut față de aceeași lună a anului anterior cu 12%;
- Sectorul informațiilor și al comunicațiilor, care la rândul lui a crescut cu un procent de 12% în luna iulie a anului 2020;
- Sectorul industriei extractive încheie topul, acesta având o creștere în iulie 2020 față de iulie 2019 de 10%.

Având în vedere faptul că este singura categorie de activitate care a prezentat scădere în analiza anterioară, domeniul hotelurilor și al restaurantelor este prezentat pe perioada ianuarie-iulie în cadrul figurii nr. 4.

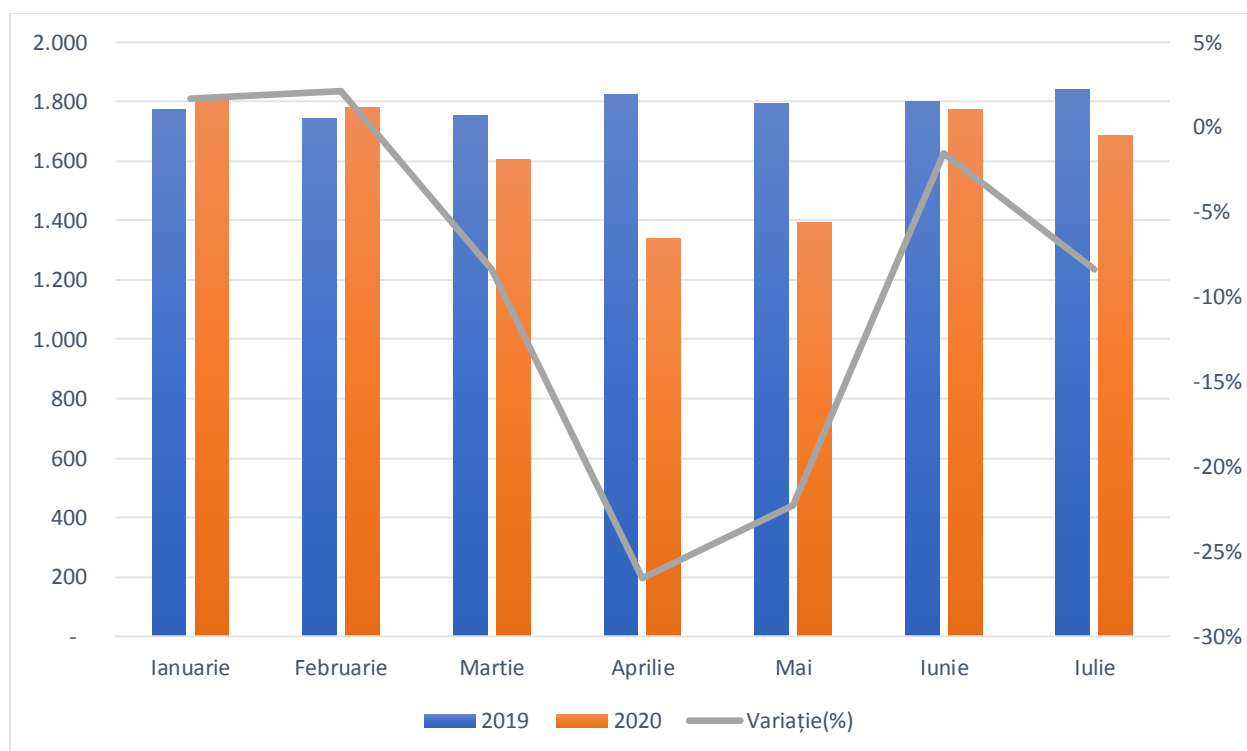

Figura nr. 4 Salariile aferente activității hoteliere și de restaurant în România în perioada ianuarie-iulie a anilor 2019 și 2020 (lei)

Sursa: reprezentare proprie, date preluate din platforma Tempo Online

Așa cum se poate observa, lunile ianuarie și februarie nu au adus reduceri salariale nici în acest domeniu, chiar fiind înregistrate creșteri reduse ale remunerației lunare medii nete. Ulterior lunii februarie, perioada martie-mai a fost cea în care reducerile salariale au fost cele mai drastice, apropiindu-se chiar de valoarea de -25%. Ulterior acestor luni, veniturile din lunile iunie și iulie au început să crească, dar fiind totuși mai scăzute decât salariile lunilor corespondente din anul 2019.

4. Concluzii

Principala concluzie care este de tras în urma lucrării de față se leagă de activitatea din cadrul domeniului hotelier, care este cea mai afectată, și din punct de vedere al veniturilor angajaților, nu doar din perspectiva contractării activității.

Per total, remunerațiile românilor sunt pe un trend pozitiv, favorabil având în vedere dificultățile economice actuale, cele mai considerabile creșteri fiind înregistrate în domeniile:

- învățământului;
- distribuției de apă, al salubrității și al gestionării deșeurilor;
- informațiilor și al comunicațiilor;
- industriei extractive.

Bibliografie

1. Atkeson Andrew, What will be the economic impact of COVID-19 in the US? Rough estimates of disease scenarios, National Bureau of Economic Research, Statele Unite ale Americii, 2020;
2. Bonaccorsia Giovanni, Economic and social consequences of human mobility restrictions under COVID-19, , University of Oslo, Norvegia, 2020;
3. Fernandes Nuno, Economic effects of coronavirus outbreak (COVID-19) on the world economy, IESE Business School, Spania, 2020;
4. Friedman John, How Did COVID-19 and Stabilization Policies Affect Spending and Employment? A New Real-Time Economic Tracker Based on Private Sector Data, 2020;
5. McKibbin Warwick, The Global Macroeconomic Impacts of COVID-19: Seven Scenarios, Centre for Applied Macroeconomic Analysis, Australia, 2020;
6. Nicola Maria, The socio-economic implications of the coronavirus pandemic (COVID-19): A review, Elsevier, 2020;
7. <https://insse.ro/cms/ro/content/ipc-serie-de-date-trimestriala> - accesat la data de 12.09.2020;
8. <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table> - accesat la data de 11.09.2020